TRZYDZIESTE PIĄTE

SPRAWOZDANIE

KOMITETU OCHRON

DLA

MAŁYCH DZIECI

W KRAKOWIE

z roku 1882.

KRAKÓW,
nakładem Komitetu Ochron dla małych dzieci.

W DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem Ignacego Stelcla.
1883.

I.

Ze wszystkich dzieł dobroczynności, ze wszystkich kierunków w jakich dobroczynność idzie w pomoc społeczeństwu, najpożyteczniejszém, najwięcéj działającém dla przyszłości jest to co się czyni dla dzieci, dla młodego pokolenia, które uchronić od zguby ubezpieczyć od zaniedbania i zepsucia, wychować i wyprowadzić na dobrą drogę życia, jest to zapewnić społeczeństwu zdrowe siły i życie moralne, bez którego każde społeczeństwo nieochybnie zginąć musi. Zakłady dla cierpiących, chorych, dla zwątlonych wiekiem, dla pomocy w pracy i udzielania ku niéj zasiłku, spełniają bardzo zaszczytne i nader ważne zadania, ratują to co się chyli do upadku, pomagają do utrzymania sił; pielęgnując wreszcie starość, dopełniają obowiązku miłosierdzia. Nam jednak na pierwszém miejscu przedstawia się to co od samego początku i przez czas, w którym najwięcéj działać można na młode usposobienia, dąży do uchowania wpojenia i umocnieniu zdrowia i moralności. Wiadomo, jak wiele dzieci marnieje bez należytéj opieki, jak wiele zwichnionych i skrzywionych usposobień, zaraża tylko następnie społeczność, jak zaniedbanie pod tym względem srogie przynosi następstwa. Wychowanie tylko, przez dłuższy przeciąg czasu działając, może skutecznie zaradzać rozkładowi we wszystkich warstwach społecznych. Mamy zatém przekonanie, że i dobroczynność nigdzie trafniej działać, w żadnym kierunku więcéj wytężać sił swoich nie powinna, jak

w tym aby na samym początku życia ratować co zagrożone, wnikać w te położenia, w których dobre wychowanie dzieci przez rodziny staje się niepodobném i tą siłą wielką, jaką ma, gdy pobudzona duchem religii naszéj przyczyniać się do społecznego dobra. Miłość bliźniego to najświętszy przepis religii i najpewniejszy środek leczenia ran społecznych, zwrócona na dzieci, na młode pokolenie, leczy je w samym zarodzie, buduje moralną podstawę przyszłości.

Nie dla tego mówimy o tém z tego miejsca, z Komitetu Ochron dla małych dzieci, aby zaznaczyć, że sami obraliśmy trafną drogę, ale dla tego aby rzucić pytanie czy w tym kierunku czynimy dosyć, czy w ogólności dla wpływania na wychowanie młodocianego wieku, zrobiono już wszystko coby zrobić można, czy zrobiono dosyć i czy nie należy podwoić usiłowania aby rozszerzyć działanie i dopełnić je tém czego nam jeszcze brakuje? Mamy w Krakowie parę Zakładów sierot i Zakład dla chorych dzieci, mamy Ochrony, ale wiek nieco późniejszy, (bo dziecię w 7 latach już nie może uczęszczać do Ochrony), czy powinien być zostawionym bez opieki ze strony téj dobroczynności, która bierze za godło swoje miłość bliźniego? czy nie więcéj jeszcze zwrócić się ku pomocy w wychowaniu i szerzeniu między ludem moralności, zawsze a szczególnie może obecnie, przez rozmyślne podkopywanie pierwszych zasad na rozkład i rozwolnienie narażonéj. Wszak od 7 do 18 choćby tylko, lat życia, jest to epoka, w któréj dziecko a następnie niedorostek, albo musi uczyć się daléj, mając wiele chwil wolnych, albo wcześnie iść do służby lub usposabiać się do jakowéj pracy, często z przeciążeniem sił swoich i zupełném obok tego zaniedbaniem lub poniewierką? Wiemy, że jest w naszém mieście opieka i pomoc dobroczynna dla uczącéj się w niższych szkołach młodzieży, ale czy ona jest należycie zasilana i poparta tak czynném współdziałaniem aby zadość uczynić mogła wszystkim i materyalnym i moralnym potrzebom téj młodzieży? Jest w Krakowie Zakład dla młodzieży sposobiącéj się do zawodu nauczycieli szkół ludowych, tém szacowniejszy, że dobre wychowanie

w nim dane oddziaływać ma następnie na wielką liczbę dzieci. Dobroczynność go dźwignęła, ale Zakład taki dźwigniony, utrzymywanymi rozwijanym byćby powinien, a dobroczynność od czasu, jak on otrzymał skromny zasiłek z funduszu publicznego, zbyt mało już wspiera poświęcenie kilku osób nim się zajmujących. Cóż mówić o téj znacznéj liczbie istot, które zaledwie wyszedłszy z pierwszego dziecinnego wieku, choćby po przebyciu Ochrony i krótkiéj nauki w szkółce zmuszone są już szukać zarobku; dzieci licznie często rozrodzonych rodzin. dla saméj ulgi w utrzymywaniu się razem, bardzo wcześnie oddawanych do służby lub do tak zwanego terminu. który nie bywa często czém inném przez lat kilka i więcéj, jak tylko ciężką służbą Sieroty lub dzieci już poprzednio zaniedbane w domu, najczęściéj ten los spotyka a wtedy są one już bez żadnéj opieki, jeśli, jak nieraz się zdarza, nie znajdują jéj u swoich chlebodawców, i wtedy zaniedbanie takie wyradza najgorsze skutki zniechęcenia zdziczenia i niesposobności do poczciwego życia w społeczeństwie. Być może, iż u nas mniéj się to zdarza niż gdzieindziej, ogół więcéj jest religijny i dzieci w fabrykach jeszcze nie pracują, bo fabryk nader mało; lecz łudzić się nie trzeba; niebezpieczeństwo jest i zwolna przychodzi, a zaradzać trzeba wcześnie; dobroczynna opieka nad wiekiem młodocianym po wyjściu z dzieciństwa, byłaby i u nas wielce pożądana, byłaby z różnych kierunków po których rozpływa się chętnie dobroczynność nasza, jednym z najpożyteczniejszych.

Świeżo, w r. 1882 wyszła w Warszawie książka pod nazwą „Niedole dziecięce“, praca zbiorowa będąca wynikiem zespolenia się pewnéj liczby ludzi dobréj woli, przejętych tém przekonaniem, że opiekę nad dziećmi rozszerzyć, wzmocnić i lepiej urządzić należy, dla zaradzenia wielu cierpieniom rodzin ubogich i społeczeństwa, dla ratowania od téj choroby nędzy i zaniedbania moralnego, które wiek młody chwyta często bezpowrotnie a któréj społeczność chrześcijańska cierpieć nie powinna. Książka obejmuje cały zakres dobroczynnych usiłowań, jakie w różnych krajach podej-

mowano dla polepszenia losu dzieci i podaje skrócony obraz owoców jakie osiągniętemi zostały. Zawsze one płynęły za popędem uczuć chrześciańskich; wiek nasz okazał ich najwięcéj, silnie oddziaływając przeciw zgubnym teoryom chcącym tamować samo źródło miłosierdzia jakiém jest kościół i utworzone przezeń społeczeństwo. W naszym wieku powstały żłóbki, ochrony, stowarzyszenia opieki macierzyńskiéj nad dziećmi pracującemi w rzemiosłach i w fabrykach, wreszcie instytucye dla dzieci występnych. Dobroczynność idzie w pomoc dobrym intencyom rządów, wytwarza sama zakłady i zmusza niejako rządy do ich uznania, zawsze jest potężną dźwignią do budowania, ważnym czynnikiem dla wychowania publicznego, siłą leczącą wśród klęsk ogólnych. Książka podawszy zarys tego, co w obcych krajach zrobiono na polu opieki nad dziećmi, po zbadaniu pod wielorakim względem zamienionych w czyn pomysłów i istniejących zakładów, zastanawia się głównie i szczegółowo nad instytucyami miasta Warszawy, nietylko wskazując co tam istnieje i co zrobiono, ale także wykazując co jest niedostatecznem, co poprawić i ulepszyć należy. I w tej to części książki znajduje się wybornie opracowany rozdział o dzieciach pracujących w warsztatach i fabrykach, drukowany już poprzednio w „Niwie“, wykazujący, jak tysiące sił młodych marnuje się przedwcześnie skutkiem ich nadużycia w przedsiębiorstwach przemysłowych z niemałą szkodą bogactwa narodowego i jak potrzebną jest opieka społeczeństwa nad nieletniemi, zawcześnie powołanemi do przygnębiającej pracy. Ze względu zaś na Warszawę, szczególnie podniesionym jest w tém miejscu nieszczęśliwy los tak zwanych „terminatorów“ czyli uczniów rzemieślniczych. Brak jasnych zastósowanych do potrzeby przepisów i nadzoru, smutne za sobą pociąga następstwa; opieka zaś dobroczynna zaprowadzić może nadzór, zbadać potrzeby i środki zaradzenia, oraz wywołać przepisy odpowiednie ze strony władzy. Nakoniec opisanym jest w tej książce Instytut moralnéj poprawy dzieci istniejący od lat 50ciu, dawniéj zwany Instytutem moralnie zaniedbanych dzieci oraz działanie

Towarzystwa osad rolnych i przytułków rzemieślniczych, zawiązanego w roku 1871, którego dziełem jest istniejąca już w Studziencu kolonia poprawczo-karna dla nieletnich, inaczéj kolonią rolniczo-rzemieślniczą zwana. Towarzystwa, które, jeśli się nie mylimy, powołaném zostało do życia przez inicjatywę tych samych kół społecznych, miłością bliźniego i kraju przejętych, z jakich wyszła i książka o któréj mówimy.

Książką ona jest nie tylko, jest niejako programem działania, obejmującego całą opiekę nad ubogiemi dziećmi, tak temi które niedawno wyszły z niemowlęctwa, jak i temi, które już wyrosły więcej a opieki takowéj potrzebują. W tym celu zawiązało się „Towarzystwo przyjaciół dzieci“; ustawa tego Towarzystwa czekająca jeszcze na zatwierdzenie władzy, wytłumaczenie celów i środków działania kończy książkę tę przez zawiązujących Towarzystwo obecnie wydaną. Przeczytanie jej pobudzić może w duszy każdego miłość dla dzieci cierpiących i pokrzywdzonych, oraz czułą troskliwość o los młodego pokolenia dotkniętych niedolą i pozbawionych opiekuńczego wychowania, los, z którym tak ściśle związana jest przyszłość społeczeństwa.

Nie wszystko może w tym programie da się urzeczywistnić w obszerniejszych rozmiarach a osobliwie urzeczywistnić od razu, jednak i w części nawet tylko spełnione, oddać może wielką usługę społeczeństwu, stawiać zaporę szerzączeniu się moralnemu zaniedbaniu u dzieci klas pracujących, stawić wreszcie w dopełnianych koleją zadaniach przykład, jak w najtrudniejszych nawet okolicznościach nie obojętnie oczekiwać przyszłości, ale wszystkiemi środkami dla niej pracować należy.

Nam, wskazując na te usiłowania naszych współziomków, na myśli stał głównie ten liczny zastęp dzieci, które corocznie w 7ym roku życia przestają uczęszczać do Ochron. Dla nich najczęściéj trwają i daléj te same okoliczności położenia, które czyniły im tak dobroczynną opiekę, jaką tam otrzymywały. Pragniemy bardzo, aby i u nas obudziła się chęć przyjścia w pomoc losowi starszych dzieci ubogich, które

nie są pomieszczone w Zakładach opiekuńczych i które już nie chodzą do Ochrony. Zaprowadzenie tego rodzaju opieki w granicach właściwych, bez ujmy dla praw rodziny, byłoby jednem z pożądanych ogniw w tym łańcuchu dobroczynnych działań, do jakich miasto nasze jest zawsze skorem, byłoby dopełnieniem tego, czego nam jeszcze brakuje. Chrześciańskiéj miłości bliźniego należy się i w tem początkowanie, ona też w staraniu się o wychowanie dzieci ludu najsilniéj łączy się z patryotyzmem i pieczą społeczeństwa o własną swoją przyszłość.

II.

Sprawy Zarządu Ochron.

Komitet Ochron na początku każdego roku składa wykazy statystyczne na wezwanie i według rozporządzenia Władz rządowych. Wykazy te są dwojakie: 1. Dla centralnéj Komisyi statystycznéj w Wiedniu za rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa, obejmują dokładny wykaz ruchu dzieci uczęszczających do Ochron;— oprócz dat wykazanych w Sprawozdaniach Komitetu Ochron corocznie drukowanych, znajdować się w nich muszą z każdej Ochrony osobno liczby największego i najmniejszego uczęszczania dzieci, chłopców i dziewcząt według miesięcy, przeciętna ogólnego uczęszczania w ciągu roku, oraz objaśnienia co do ilosci dzieci składających opłatę całkowitą lub zmniejszoną, lub wreszcie uwolnionych od opłaty, Dokładne utrzymywanie kontroli dzieci w Ochronach każdego dnia, każdego miesiąca i roku, czyni możebnem ścisłe zadość uczynienie temu rozporządzeniu a oprócz tego daje dla samego Zarządu Ochron pożyteczne w każdéj chwili objaśnienia. 2. Wykazy, które odbiera na żądanie c k. Dyrekcya Policyi w Krakowie, obejmują w nadsyłanych rubrykach wiadomości ogólne o zarządzie Ochron o stanie majątkowym dochodzie i wydatku

w roku ubiegłym oraz o ilości dzieci przyjętych i pozostających w Ochronach.

Wszystkie nasze Ochrony prowadzone były w tym roku bez żadnéj większéj przerwy oprócz na święta i z powodu reparacyi. Dzieci nasze korzystały ciągle z téj opieki i z téj małéj ale pożytecznéj nauki, jaką w Ochronach pobierają. Wesołość, obyczajność i chętne posłuszeństwo są to znamiona, po których poznać można wpływ starannego i rozumnego ich prowadzenia przez Siostry kierujące. P. Inspektor Rady szkolnéj Okręgowéj zwiedzał w ciągu roku wszystkie Ochrony i wyraził zadowolenie w trzech, nie zastawszy dzieci w czwartéj z powodu reparacyi wewnętrznéj.

Utrzymanie budynków Ochron odpowiada też środkom, jakiemi Komitet mógł rozporządzać. Nie tylko utrzymanie to ale i urządzenie odpowiada w zupełności swemu przeznaczeniu, co do tego znaleźliśmy też w dziele na wstępie wspomnianém wydanem w Warszawie. wzmiankę o tém wzorowém urządzeniu. Komitet nie żałuje o ile może kosztów na utrzymanie Ochron w najlepszym porządku obok zupełnéj prostoty; w 3ch Ochronach czynionemi były znaczne reparacye, a mianowicie w Ochronie I, gdzie obok urządzenia ogródka i dziedzińca, okazała się potrzeba wybicia nowéj studni dającéj zdrową wodę i ta dokonaną została murowana kosztem zła. 230. Tylko Ochrona II znajdująca się w zabudowaniach WW. S. Miłosierdzia na Kleparzu nic nie wydaje na utrzymanie miejscowości. całe bowiem to utrzymanie Szanowne Zgromadzenie SS. Miłosierdzia bierze na siebie.

Zgromadzenie pełne Komitetu odbyło się na dniu 3 Marca pod przewodnictwem Najprzewielebniejszego Biskupa Krakowskiego Opiekuna Głównego Ochron,

Oprócz zasiłku corocznego od kraju zła. 500 za uchwałami Sejmu pobieranego i zasiłku od Miasta Krakowa zła. 500 z budynku r. 1882 oraz zasiłku w soli kilogr. 840 za rozporządzeniem c. k. krajowéj Dyrekcyi Skarbu z 17 Kwietnia 1882 odebranego, otrzymaliśmy z większych darów na Ochrony zła. 400 przeznaczonych przez W. Wydział Kasy Oszczędności M. Krakowa. Zła. 500, które Szanowny Dr. Maciej

Leon Jakubowski spełniając wolę ś. p. Pani Józefy Jakubowskiéj swojéj małżonki, Opiekunki Ochron złożył na potrzeby naszego Zakładu. Komitet Ochron składa wyraz wdzięczności swojej za dar ten Sz. Dr. Jakubowskiemu, oddając zarazem raz jeszcze hołd pamięci Szanownej Opiekunce r. 1879 w kwiecie wieku zgasłéj.

JW. ks. Prałat Spithal Opiekun Ochron, złożył na fundusz stały zła. 100. Z wylosowanego losu Bukaresztskiego, ofiarowanego r. 1873 przez P. Molęckiego wpłynęło zła. 9.

Z sum zapisowych odebraną została w tym roku suma zła. 400 z procentami, legowana przez ś. p. Ludwikę Kopycińską, dla któréj pertraktacya spadkowa dotąd się przeciągnęła.

Póżno także przyszła do zrealizowania kwota zapisana Ochronom przez ś. p. ks. Jana Kogutowicza niegdyś Archiprezbytera kościoła N. P. Maryi w Krakowie, zmarłego jeszcze w r. 1873. zła. 200. Teraz jednakże suma ta po usunięciu wszystkich przeszkód prawnych już jest zupełnie przygotowaną do odbioru.

W r. 1882 d. 14 Marca zmarł w Krakowie P. Feliks Stobnicki b. oficer wojsk polskich; suma zatem Rubli sr. 500 zapisana Ochronom przez ś. p. Maryę z Wielogłowskich Stobnicką małżonkę zmarłego, testamentem z 20 Sierpnia 1864, a zostająca dotąd pod jego dożywociem, stanie się wymagalną, Komitet uczynił odpowiednie kroki celem jej zrealizowania.

Z kontroli uczęszczania dzieci do Ochron okazuje się, że w roku 1882 znacznie większe było uczęszczanie niż w roku poprzedzającym, bo o liczbę 23.372. Ogólna liczba dzieci we wszystkich Ochronach ze wszystkich dni razem wynosiła 88.213. Utrzymanie dzieci w Ochronach po odliczeniu kosztu zarządu kosztowało zła. 4735·84; na jednę głowę wypada zatém koszt dzienny centów $5\frac{3}{4}$. Z ogólnéj powyższéj liczby dzieci było pobierających żywność południową 57938. Żywność zaś kosztowała ogółem zła. 1781·79; koszt zatém jednéj porcyi południowéj centów $3\frac{1}{2}$.

III.

Ruch dzieci.

Ochrona I św. Kajetana na Wesołéj.

Z r. 1881 zostało chłopców	76	dziewcząt	63	razem	139
w r. 1882 przybyło „	61	„	30	„	91
				razem	230
„ „ ubyło „	51	„	41	„	92
		zostaje na r. 1883		„	138

Ochrona II św. Stanisława na Klcparzu.

Z r. 1881 zostało chłopców	70	dziewcząt	70	razem	140
w r. 1882 przybyło „	35	„	41	„	76
				razem	216
„ „ ubyło „	30	„	36	„	66
		zostaje na r. 1883		„	150

Ochrona III św. Józefa na Piasku.

Z r. 1881 zostało chłopców	49	dziewcząt	51	razem	100
w r. 1882 przybyło „	33	„	40	„	73
				razem	173
„ „ ubyło „	28	„	30	„	58
		zostaje na r. 1883		„	115

Ochrona IV św. Elżbiety na Kazimierzu.

Z r. 1881 zostało chłopców	44	dziewcząt	43	razem	87
w r. 1882 przybyło „	30	„	49	„	79
				razem	166
„ „ ubyło „	25	„	39	„	64
		zostaje na r. 1883		„	102

Najwięcéj uczęszczało w przecięciu całego miesiąca.

Do Ochrony	I.	w Lipcu	dziennie	dzieci	117
„ „	II.	w Maju	„	„	121
„ „	III.	w Czerwcu	„	„	110
„ „	IV.	w Sierpniu	„	„	86

IV.

Skład Komitetu.

W składzie Komitetu nie zaszła przez ciąg roku 1881 żadna zmiana. Komitet jest jak pierwéj w następującym składzie:

Opiekunka Główna: hr. Helena Małachowska.

Opiekunki: 1. Grabowska Józefa. 2. Hallerowa Julia. 3. Jastrzębska Marya. 4. Lasocka hr. Felicya. 5. Potocka hr. Katarzyna. 6. Rutkowska Lucyna. 7. Rzewuska hr. Taida. 8. Szlachtowska Helena (zast. Op. gł,). 9. Tarnowska hr. Róża. 10 . . . . 11. . . . . 12. . . . .

Opiekun Główny: ksiądz Albin Dunajewski, Biskup krakowski.

Opiekunowie: 1. Czerny Antoni. 2. Grabowski Kazimierz. 3. Łuszczkiewicz Antoni. 4. Markiewicz Władysław (sekretarz). 5. Muczkowski Stefan (2gi zast. Op. gł.). 6. Paszkowski Franciszek (1 zast. Op. gł.). 7, Sciborowski Władysław. 8. ks. Spithal Roman. 9. Weigel Ferdynand. 10. . . . . 11 . . . . . . 12. . . . .

Kontrolor Kasy: O. Czerny Antoni.

Kasyer: Döning Gerhard.

Opieka szczegółowa Ochron: Ochrona I: Grabowska Józefa, ks. Spithal Roman. Ochrona II: Tarnowska hr. Róża, Ściborowski Władysław. Ochrona III:

Małachowska hr. Helena. Paszkowski Franciszek. Ochrona IV. Potocka hr. Katarzyna. Muczkowski Stefan.

Opieka lekarska Ochron: Ochr. I. Dr. Grabowski Kazimierz. Ochrona II: Dr. Ściborowski Władysław. Ochrona III: Dr. Buszek Jan. Ochrona IV: Dr. Czulik Deodat.

V.

Majątek Ochron.

Majątek Ochron stanowią:

I. Nieruchomości.

1. Dom z ogrodem „pod Wandą“ zwany, na przedmieściu Wesoła pod L. 141, Dz. VI. na którego zakupno, oraz odnowienie, oprócz sum zebranych dawniéj przez Towarzystwo Dobroczynności w Krakowie, użytemi zostały w latach 1846 do 1850 następujące fundusze stałe:
a) Złp. 1000 z zapisu Jana Styczyńskiego.
b) „ 1200 z daru JEks. ks. Schindlera.
c) „ 274 gr. 24 z daru Polek w Dreznie.
d) „ 500 z daru Op. Apolonii Węgleńskiéj.
e) „ 600 z daru Wojciecha Kornela Stattlera,
na przebudowanie w r 1881:
a) Fundusz ś. p. hr. Arturowéj Potockiéj złr. 1500.
b) Z funduszu ś. p. hr. Piotra Moszyńskiego złr. 2000.
2. Dom przy ulicy Krowoderskiéj na przedmieściu Piasek pod L. 44, Gm. VII. (Nr. 131, Dz. IV), po domu Schronienia dla sierót płci żeńskiéj, przez Komitet Ochron w posiadanie objęty, w r. 1867 w zupełności odrestaurowany, na co obróconemi zostały następujące kapitały:
a) Fundusz ś. p. Kasztelana Franciszka Wężyka 1000 złp.

b) Fundusz ś. p. Ambrożego Grabowskiego 200 zł. a. w.
c) Zapis ś. p. Kunegundy Mączyńskiéj 250 zł. a. w.
d) Zapis ś. p. Teodory Czermińskiéj 250 zł. a. w.
e) Zapis ś. p. ks. biskupa Łętowskiego 750 zł. a. w.
f) Fundusz ś. p. Aleksandra Brześciańskiego przez wykonawcę jego ostatniéj woli Senatora Konstantego Hoszowskiego Ochronom przeznaczony, złr. 2500 a. w.

3. Dom przy ulicy Piekarskiéj na przedmieściu Kazimierz L. 47 B. Gm. VIII. przez Komitet Ochron w roku 1875 wystawiony, na którego budowę wraz z zakupnem placu użytemi zostały następujące sumy:

a) Fundusz ks. biskupa Łętowskiego w oblig. indem. zł. 6000, czyli po zmianie, w gotowiznie zł. 5594 cent 93.
b) Fundusz Franciszka Ciesielskiego w oblig. indem. zł. 1350, czyli po zmianie, w gotowiznie zł. 1165 cent. 2[illegible].
c) Fundusz Bartłomieja Ciesielskiego w oblig. indem. zł. 300, czyli w gotowiznie zła. 259 cent. 50.
d) Fundusz imienia Aleksego Wężyka, złożony przez Dra Bulikowskiego (N. 2 kap. h p.) zł. 125.
e) Fundusz Jana Franciszka Fiszera zła. 500.
f) Z funduszu hr. Cecylii Małachowskiéj opiekunki głównéj zł. 2000.
g) Fundusz Franciszka Hahna zł. 500.
h) Fundusz powstały *a)* z zapisu ks. Ant. Bystrzonowskiego złp. 3000. *b)* z daru Józefa i Estery z Szembeków Głębockich złp. 500 i *c)* z daru Anny Moszyńskiej, Anny Popielówny i Józefa Głębockiego złp. 100, razem zła. 900.

2. Kapitały hipoteczne.

Na rzecz Komitetu Ochron ubezpieczone są nastąpujące kapitały;

1. Fundusz z zapisu ks. Bystrzonowskiego i z darów: Głębockich Moszyńskiéj i Popielówny przeniesiony do Nr. 3 nieruchomości.

2. Fundusz Aleksego Wężyka (przeniesiony do N. 3 nieruchomości).
3. Z zapisu Elżbiety Skotnickiej, ostatniej woli rozporządzeniem z dnia 2 i 3 Sierpnia 1844 roku na realności pod L. 267 Gm. II. Nr. 20 Dz. I w Rynku głównym w Krakowie położonéj, intabulowanym jest obowiązek właścicieli opłacania rocznie na rzecz domów Ochron 1000 zł., co przedstawia kapitał złp. 20000

Uwaga. Wedle osnowy tego testamentu „fundusz ten nigdy i przez nikogo na inną nieruchomość nie ma być przeniesionym, i na jéj realności pozostać ma“.

4. Fundusz Franciszka Hahna (przeniesiony do Nr. 3. nieruchomości).
5. Z zapisu Anny Szastrowéj na realności pod L. 354, Dz. I. (Nr. 559, Gm. V.) przy placu Panny Maryi w Krakowie hipotekowana suma złp. 4000
6. Fundusz hr. Adama Potockiego na domu pod L. 58, Gm. VIII. na Piasku hipotekowany zł. a. w.. 5000
7. Zapis Wincentego Karwickiego na dochód zła. 62 50 cent. z domu Nr. 180 przy ulicy Grodzkiéj.
8. Fundusz hr. Stan. Małachowskiego w 5% list. zast. gal. na domu L. 139, Dz. IV. hipotekowany zła. a. w. 5000
9. Fundusz ś. p. Romana Dobrzańskiego na domu w Krakowie Nr. 21 Dz. I. Nr. 340 Gm. III, ubezpieczony złp. 13000

3. Kapitały w papierach publicznych.

1. Fundusz Franciszka Ciesielskiego (przeniesiony do Nr. 2. nieruchomości).
2. Dar obywatela miasta Krakowa niewiadomego nazwiska w dzień zaślubin JCK. Ap. Mości Franciszka Józefa I. dawniéj w oblig. pożyczki narodowéj. teraz zamieniony na

Rentę Państwa N. 780, 656, 780, 657, 780, 658. 780, 659, 780, 660 po 100 złr. 500

3. Fundusz Józefa Muczkowskiego:
a) Obligacya indemnizacyjna Nr. 19,326 na zła. 100
b) 3 obligacye poż. nar. po. 20 zla. zamienione na Rentę, 40 zła. złączone z funduszem Grefkowiczowéj (11) przy Nr. 762 600 na zła. 100, oraz Nr. 132,420 i 132,430 na zła. 10 bez kuponów 20
4. Fundusz ś. p. Heleny Hallerówny w obligacyach indemnizacyjnych Nr. 3,157 i 3,168, każda po 500 zła. razem 1000
5. Fundusz hr. Alfredowéj Potockiéj w obligacyi indemnizacyjnéj Nr. 4,521 na zła. . 500
6. Fundusz Klary z Hahnów Rygerowéj, w obligacyi indemnizacyjnéj Nr. 4,398 na zła. 500
7. Fundusz Wojciecha Paszkowskiego w obligacyach indemnizacyjnych zła. 250
a mianowicie Nr. 16,443 i 18,590 po 100 zła. Nr. 4213 na zła. 50.
8. Fundusz Tomasza Swiętlika, dawniéj w obl. pożyczki narodowéj, teraz w Rencie Nr. 291.878 na zła. 100, oraz Nr. 139,386 i 139,387 na zła. 10 bez kuponów 120
9. Fundusz Bartłomieja Ciesielskiego (przeniesiony do N. 3 nieruchomości).
10. Fundusz Józefa Żabińskiego, w obligacyi indemniz. Nr. 15,409 na zła. 100
11. Fundusz Julii z Szembeków Grefkowiczowéj. dawniéj w obligacyach pożyczki narodowéj, teraz w Rencie Nr. 762,599 na zła. 100 i zła. 60, złączone z fund. Muczkowskiego (3 ad b) w Nr. 762,600 na zła. 100 200
12. Fundusz po b. domu Schronienia dla sierót płci żeńskiéj w liście zastawnym galc. 5% Ser. IV. Nr. 377 na zła. 500
13. Fundusz ks. Tomasza Szczepanowskiego, w oblig. indemn. okręgu rządowego krakowskiego, winkulowanéj Nr. 1300 Lit. A.

na zła. 250
w skutek wyraźnego zastrzeżenia dawcy w depozycie Arcybrac. Miłosierdzia i Banku Pobożnego w Krakowie zachowany.

14. Fundusz Jana Nepomucena Waltera (syna), ku uczczeniu ś. p. Jana Waltera ojca, wniesiony w listach zast. Królestwa Polsk. w kwocie złp. 1,500, po wylosowaniu i spłacie w rublach złożone w Kasie Oszczędności jako zła. 277,34.

15. Fundusz Jana Gralewskiego w listach zastawnych Królestwa Polskiego złp. 1000, po wylosowaniu i spłacie w rublach złożone w Kasie Oszczędności jako zła. 184,84, oraz oblig. indemn. Nr. 337 na zła. 50

16. Fundusz Jana Kantego Wenzla w listach zastawnych galicyjskich 4% po 100 zła. Nr. 19.048, 21,084, oraz oblig. indemn. Nr. 28.97 na złr. 50. 250

17. Fundusz Kaspra Molęckiego, los loteryjny Arcyksięcia Rudolfa Nr. 9 na zła. 10. Ofiarowany na pamiątkę 25-letniéj rocznicy Ojca św. Piusa IX, los pożyczki M. Krakowa na zła. 20 Nr. 41,778, los Mediolański na fr. 10 i los Stanisławowski na zła. 20.

18. Fundusz Biskupa Łętowskiego, (przeniesiony do Nr. 3. nieruchomości).

19. Fundusz Karola Treutlera w obligacyach indemn. Nr. 5.360 na 100 zła. Nr. 1,015, 2,308, 5,095 17,076 po 100 zła. razem . 1400
oraz w książeczce Kasy Oszczędności w Krakowie, pierwotnie zła. 27,95.

20. Fundusz Zenona i Bronisława braci Jakubowskich w obligacyach indemn. okręgu rządowego lwowskiego Nr. 31,387, 21,332 po 100 zła. 200

21. Fundusz nieznajoméj osoby Y, przez Szan. Józefa Lasockiego, wniesiony w kwocie 150 zła., za co zakupiono obligacye indemnizacyjne W. Księstwie Krak. Nr. 1107 i 39, 704 na zła. 200

22. Fundusz Juliusza Ozdoby Florkiewicza dziedzica dóbr Młoszowa. obligacya indemn. W. Ks. Krakow. Nr. 296 na zła. . . . 500
23. Fundusz Dra Macieja Jakubowskiego oblig. indemnizacyjna okręgu administracyjnego lwowsk. Nr. 2749 na zła. 500
24. Fundusz ks. Godlewskiego kan. katedralnego krak. w ręku Przewiel. kapituły kat. krak. będący. przynoszący dochodu zła. 200.
25. Fundusz Leona i Taidy hr. Rzewuskich. dla Ochrony Iléj na Kleparzu pod kierunkiem Sióstr Miłosierdzia, w listach zastaw. galic. 5 proc. Ser. III. Nr. 1,671, 1,672. 1,680, 1,681, 1,682, 3.338, 3,234 po zła. 100, razem zła. 7000
26. Fundusz Maryana Brzezińskiego oblig. indemniz. ob. ad. krak. Nr. 12,019 zła. . . 100
27. Fundusz Rozalii z Flatowów Lewensteinowéj w listach zast. 5% Król. Polskiego Nr. 158,473, 158,476, 149,482, 158,496 po rsr. 100, razem rsr. 400.
28. Fundusz Józefy Paliszewskiéj w akcyach k. ż. Arcyksięcia Rudolfa Nr. 94,801, 94,802, 94.803, 94,804, 94,805, razem zła. . . . 1000
29. Fundusz Anny Krasińskiéj w listach zastaw. galic. 4% Nr. 16,600 i 23,740 po zła. 100 200
oraz obl. indemn. w Ks. Krak. Nr. 179 na zła. 50
30. Fundusz ks. prałata Rozwadowskiego Op. gł. Ochron list. zast. gal. 5% Nr. 3,971 zła. 100
31. Fundusz Jerzego i Julianny Bagińskich w listach zastaw. galic. 4% Nr. 12,459 i 12 460 200
32. Fundusz ks. Piotra Pękalskiego w oblig. indemn. W. Ks. Krak. Nr. 349 zła. . . . 1000
33. Fundusz Jana Franciszka Fiszera (wpisany do Nr. 3 nieruchomości).
34. Fundusz nieznajomego X. zła. 100, wniesiony przez P. Józefa Lasockiego w kasie Oszczęd. złożony na książeczkę Nr. 18,694 zła.. 100

35. Fundusz hr. Cecylii Małachowskiéj Opiekunki główněj, według jéj intencyi przez siostrę hr. Helenę Małachowską ofiarowany zła. 5000. z których zła. 3000 przeniesione do Nr. 3 nieruchomości, listami zast. gal. 5% Nr. 2 674. 2,575, 2 676 złr. 3000
36. Fundusz Józefa Dąbkowskiego w listach zast. galic. Tow. kredytowego ziems. 4% Nr. 14,299, 19 477, 20 144, 20 175 po zła. 1000 i Nr. 18,827, 19,103, 21,032 po 100 zła. 4300
37. Fundusz hr. Piotra Moszyńskiego, złozony przez hr. Jerzego Moszyńskiego w list. zast. gal. zakład. kredyt. ziem. w Krak. Nr. 2352 i 2353, po 1000 zła. 2000
38. Fundusz Dra Aleksandra Kremera w list. zast. gal. 5% Nr. 2,798, S. IV.
39. Fundusz Kaspra Bieleckiego, pod opieką Arcybractwa Miłosierdzia i Banku Pobożnego zła. . . . .
40. Fundusz Anny Helclowéj w list. zast. gal. zakład. kredyt. ziem. w Krak. Nr. 2354 na zła. 1000 i Nr. 3395 do 3402 po 100 zła. 1800
41. Fundusz ks. prał. Spithala w książk. Kasy Oszczędności zła. 100

4. Kapitały niezrealizowane w posiadaniu Komitetu Ochron nie będące.

1. Marya z Wielogłowskich Stobnicka ostatniéj swéj woli rozporządzeniem z daty Kraków 26 Sierpnia 1864 r. przekazała dla Ochron 500 rsr., która to suma zostaje pod dożywociem pana Feliksa Stobnickiego. Legat ten ubezpieczonym został na rzecz Komitetu Ochron na sumie 14,500 rsr. na dobrach Limanowa z przyległościami. (Feliks Stobnicki umarł w r. 1882).

VI.

Składki stałe roczne

złożone r. 1882.

Bukowski ksiądz	. . . .	zła.	10—c.	
Burzyńska Emilia	. . . .	„	10—„	
Czerny Antoni	. . . .	„	5—„	
Döning Gerhard	. . . .	„	2—„	
Estreicherowa Antonina	. . . . .	„	5—„	
Falkenhagen Zaleska Marya	. . .	„	10—„	
Hussarzewska hr. Jadwiga	. . . .	„	50—„	
Jawornicka Marya	. . . .	„	5—„	
Lasocka hr. Felicya	. . . . . .	„	25—„	
Małachowska hr. Helena	. . . . .	„	25—„	
Mniszchowa hr.	. . . .	„	5—„	
Muczkowski Stefan	. . . .	„	10	
Paszkowski Franciszek	. . . . . .	„	12—„	50
Paszkowski Dr. Fr.	. . . .	„	5—„	
Potocka hr. Adamowa	. . . . . .	„	125—„	
Sciborowski Dr. Władysław	. . . .	„	3—„	
Szlachtowska Helena	. . . .	„	20—„	
Szlachtowski Dr. Feliks	. . . . . .	„	10—„	

Dary jednorazowe.

w r. 1882.

Jakubowski Dr. Maciej Leon imieniem ś.p. Jakubowskiéj Józefy	. . . .	zła.	500—„
Branicka hr. Jadwiga	. . . . . .	„	50—„
Krakowska Kasa Oszczędności	. .	„	400—„

VII.

Dary w Ochronach złożone.

Ochrona I. św. Kajetana.

Hr. Koziebrodzka z Chlebowa mąki z kukurudzy kilogr. 50 Op. ks. pr. Spithal na potrzeby dla dzieci 15 zła. Op gł. hr. Małachowska na roboty, podwieczorki i kolendę dla dzieci 17 zła., p. E. Pitet koszulek 14, spodniczek 4, kaftaników 2. Ks. pr. Schindler na gwiazdkę dla dzieci 10 zła., ks. Jarynkiewicz na podwieczorek 2 zła., N. N. na podwieczorek 1 rs., p. Doening na podwieczorek 1 zła., Op. Rutkowska na potrzeby dla dzieci 5 zła., 7 sukienek i 2 pary majteczek, p. Zaleska na podwieczorek 1 zła., 2 koszulki, 3 sukienki, 2 pary majteczek, 2 kaftaniki Op. p Grabowska na podwieczorek i na kolendę 3 zła , sztukę barchanu, kilka par trzewiczków starych, i kilka sztuk ubrań schodzonych, p. Czyrniańska na potrzeby biednych dzieci 5 zła., p. Mieroszewski na podwieczorek 1 zła., hr. Czarnecki kosz bakalii. Op hr. Lasocka na kolendę 5 zła., 6 par majtek, 6 sukienek dla chłopców, i 25 kryzek, p. Krzyżanowska 10 koszulek, 3 spódniczki, 3 kaftaniki nowe dla dziewczynek; 7 par majteczek i surducików przechodzonych i 6 szalików włóczkowych, p. Kremerowa na gwiazdkę 1 zła., p. Rzewuska na gwiazdkę 1 zła., p Dobińska 10 łok. barchanu dla biednych dzieci, p. Molęcki 3 paczki pierników, p. Schlesingerowa sztukę barchanu na sukienki. N. N. na gwiazdkę 2 zła., p. Kwiatuszyńska 6 sukienek, i 2 koszulki dla chłopców, p. Czerny 43 łok. barchanu.

Ochrona II. św. Stanisława.

Hr. Koziebrodzka z Chlebowa mąki z kukurudzy kilogr. 50. N. N. na podwieczorek dla dzieci zła. 5, Op. hr. Tarnowska 100 łokci barchanu i na obiady sobotnie

zła. 30, N. na bułeczki dla dzieci zła. 2, Op. Sciborowski paczkę obrazków i pierników, koszyk jabłek i paczkę pierników i pudełko cukierków. Op hr. Tarnowska 100 łokci barchanu i na pod ieczorek zła. 2 cent. 40 oraz 12 par trzewiczków skórkowych. p. Zaleska ciepłych ubrań 6, paczkę pierników i bakalij. Towarzystwo Panien Ekonomek 9 ubrań dla dziewczynek, 6 dla chłopców, 8 szalików, 6 czapeczek, 6 fartuszków, 6 par trzewiczków i przybrane drzewko Op. hr. Lasocka 12 par berlaczków, 18 koszul i 12 ubrań. N. N. na pierniczki dla dzieci zła. 5 cent. 52, p. Fricz 4 paczek bakalij.

Ochrona III. św. Józefa.

Opiekunka główna hr. Małachowska na potrzeby i podwieczorki zła. 14, pierniczków 100 sztuk, na koszulki płótna 20 łokci, na barchan dla dzieci zła. 10, bawełny na pończoszki 3 zw., na trzewiczki dla dzieci zła. 5, p. P. szalików 6, piłeczek 12, sukienki 3, ubrania całe dla 3 dziewczynek N. N. na potrzeby dzieci zła. 15. Op. hr. Lasocka sukienek dla dziewczynek 6, koszulek 9 Op Szlachtowska sukienka barchanowa 1, ubrania stare 2, całe ubrania dla dziewczynek 2, na ubranie drzewek zła. 1. Op. Rutkowska ubranie dla chłopców 1, dla dziewczynek sukienek 3, bluzki dla chłopców 2, sukienki na 2, majteczek para 1, na bułki dla dzieci zła. 1 cent. 40, p. Zaleska sukienek 9, koszulki 2, ubrania dla chłopców 7, kaftaników 5, bakalij rozmaitych kosz 1, lalkę 1. Bar. Horoch jabłek kosz 1, bułek 100. P. Popiel na śniadanie zła. 20. N. N. Sukienek dla dziewczynek 3, dla chłopców całych ubrań 3, trzewiczków para 1, szalików wełnianych 5, fartuszków 6. N. dla Ochrony ołtarzyk, obraz Serca P. Jezusa, lampkę flaszkę oliwy, wazonków do kwiatów 4. N. N. do ubrania drzewek pierników 100, p. Mańkowska ubrań dla chłopczyków 4, dla dziewczynek 4, szalików wełnianych 5, pończoch par 3. P. Rutkowski jabłek kop 1½, orzechów 3 kopy. Hr. Koziebrodzka z Chlebowa mąki z kukurudzy kilogr. 50.

Ochrona IV. św. Elżbiety.

Opiekunka główna hr. Małachowska na podwieczorek 7 zła., na trzewiki 10 zła., p. E. Pitet 14 koszul, 3 spodniczki, 3 kaftaniki. Op. Rutkowska dla 4 dzieci ubranie, p. Zaleska dla 12 dziewczynek ubranie i dla 4 chłopców. N. z Drezna ubranie dla 5 dziewczynek, dla 3 chłopców pończoch par 6, szalików 8, p. Breza 44 ubrań dla dziewczynek, 26 dla chłopców, na kolędę koszyk jabłek, koszyk bułek. 4 paczki pierników, p Prezydentowa Miasta drzewko ubrane dla dzieci. Hr. Koziebrodzka z Chlebowa mąki z kuku rudzy kilogr. 50.

VIII.

WYKAZ KASOWY Z ROKU 1882.

PRZYCHÓD	zła.	cent.
Składki stałe roczne	337	50
Dary jednorazowe	950	—
Zasiłek z fund. kraj. i od Rady miasta .	1050	—
Procenta od fund. lokowanych . .	1314	80
Procenta od papierów publ. . . .	1306	66
Opłata od dzieci	219	36
Różne dochody: Zapis ś. p. Kopycińskiéj, los Bukarest. wylosowany. Fund. stały ks. Spithala	525	—
Pozostałość kasowa z r. 1881 .	658	92
	6362	24
Suma przychodu w kasie	6362	24
Suma rozchodu w kasie	5530	81
	831	43

ROZCHÓD	zła.	cent.
Pensye i zasługi	1780	—
Żywność	1781	79
Opał	480	—
Sprawunki i reperacye Ochron . .	710	96
Czynsze i opłaty od kloak . . .	190	27
Podatki, proc. stęple, druki i drobne	71	79
	5014	81
Złożono tymczasowo w Kasie Oszcz.	516	—
	5530	81

IX.

Porównanie utrzymania pojedyńczych Ochron.

	Ochrona I.		Ochrona II.		Ochrona III.		Ochrona IV.		Ogółem	
	zła.	ct.	zła.	ct.	zła.	ct.	zła.	ct.	zła.	ct.
Pensye i zasługi	432	—	236	—	436	—	436	—	1540	—
Żywność	444	87	431	83	426	72	478	37	1781	79
Opał	120	—	120	—	120	—	120	—	480	—
Utrzymanie budynków i sprawunki	435	31	—	—	131	56	144	9	710	96
Najem lokalu, procenta hip. podatki miejskie	1	67	150	—	59	20	12	22	223	9
Razem	1433	85	937	83	1173	48	1190	68	4735	84

Dodając wydatki ogólne :	Utrzymanie kasy i serwitor	120	—
	Emerytura p. Łysakowskiéj	120	—
	Stęple, porto, druki i inne koszta	38	97
	Zgodnie z rachunkiem ogólnym . . .	5014	81